

Prenumerationspris $\frac{1}{4}$ år Kr. 2.— $\frac{1}{2}$ " " 1.—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Reval.	Utlandet: $\frac{1}{4}$ år Kr. 3.— $\frac{1}{2}$ " " 1:50
---	--	---

„Svenska Odlingens Vänner.“

Föreningen „Svenska Odlingens Vänner“ har under sista tiden icke mycket låtit höra av sig. Dess årsmöte skulle enligt styrelsens beslut hållas i Hapsal söndagen den 16 mars, men då på grund av isförhållanden förbindelserna med öborna under denna tid voro mycket dåliga, uppsköts mötet på obestämd tid. Om föreningens verksamhet under det gångna året skall sedan närmare skrivas i Kustbon. Denna gång bara ett par ord om ställningen f. n. och utsikterna för framtiden.

Föreningen har, som vi alla veta, lidit en mycket stor förlust genom vår avhållne ordförande Hans Pöhls bortgång. Just nu voro stora planer i görningen. Bl. a. stod gymnasiefrågan på dagordningen, vars lösning den hädangångne och andra med — åtminstone för några år sedan — funno så ytterst nödvändig för den estlandssvenska utvecklingen. Drömmen om gymnasiet skulle ju om ett par år bli verklighet. Det förunnades emellertid icke ordföranden Hans Pöhl uppleva gymnasiets invigningsdag.

Undertecknad har till att börja med blivit utsedd till Hans Pöhls efterträdare som ordförande för S. O. V.

En ingalunda lätt uppgift! I vad mån det under den bortgångne föregångsmannens ledning påbegynta arbetet kan fortsättas, huru framgångsrikt det kommer att bli och huru verksamheten överhuvud kommer att gestalta sig, får framtiden utvisa. Arbetet står emellertid icke stilla utan fortsättes intensivt. Undertecknads medarbetare äro unga

energiska män. De borga för, att vi icke behöva se mörkt på framtiden. Det hela kommer dock till stor del också att bero vårt svenska folk självt. Enighet behövs det!

Gemensamt, hand i hand med alla våra medarbetare, kommer arbetet att fortsättas. Och jag hoppas, att vännerna ute i bygderna och överallt bistå styrelsen i verksamheten. *N. Bles.*

En hädangången vårdarinna.

Onsdagen den 19 mars d. å. avled i sitt hem på Nargö fru Maria Schmidt, född Rosen. Den avlidna, som var född 1860, var således i det närmaste 70 år.

Fru M. Schmidt var en kvinna av folket. Hon skötte sitt hushåll, hon hjälpte till på stranden med att „lossa näten“. Ännu för ett par år sedan återgav Pævaleht hennes bild där hon på stranden vid fiskebåten skakade fiskarna ur näten. Dock var det genom sin verksamhet som öns barnmorska och som vårdarinna av de sjuka som fru S. utmärkte mest och varigenom hon kom att intaga en särställning bland öns övriga kvinnor.

I ungdomen hade S. varit anställd vid sjukhus samt genomgått kurser i barn- och sjukvård. Flera av öborna ha att tacka fru Schmidt, som hjälpt dem även i svåra sjukdomsfall.

Begravningen försiggick söndagen den 23 mars å öns begravningsplats. Från alla Nargö hem hade samlats människor till begravningen. Militären på ön var representerad med öns kommandant kapt. Urm i spetsen. Vid graven sjöngo även skolbar-

nen. Följande dag bjödos de på kaffe i den avlidnas hem.

Många vackra kransar nedlades på graven. Den bortgångnas gärning karaktäriseras kanske bäst med de ord fru L. Rosen yttrade, när hon nedlade kransen från Nargösvenskar i Reval. — „Det fanns inte ett hem på Nargö, sade fru Rosen“ som den hädangångna fru Schmidt icke skulle besökt och där lämnat vård åt sjuka.

Gud hade givit henne mycket förstånd och ett gott hjärta. Därför hann hon göra mycket gott under sitt liv. Hon uppbar ingen vidare ersättning för sina sjukbesök; hon trodde på ett liv efter detta och av Jesus Kristus väntade hon sin lön. Nargö har icke blott förlorat sin läkare, Nargö har även förlorat en god människa, — låt oss tillägga: en svensk människa.

Fru Maria Schmidt var gift andra gången och sörjes närmast av make samt av fem barn.

„Saliga äro de döda som dö i Herren, ty deras gärningar skola följa dem.“ *Alex. Samberg.*

Nargö.

Vid senaste kommunala val uppställdes också militärerna på Nargön egen kandidatlista, på vilken alla militärer samt deras hustrur röstade. Det ser ut, som om allt skulle ha gått till efter kommando. Ty vad skulle egentligen en värnpliktig, som befinner sig knappt ett år på ön, ha för intresse att rösta på officerarna och kapitulanterna. Följden av valen blev, att i kommunalstämman komma att sitta sex av öns egna män och nio militärer.

Den nya kommunalstämman sammanträder till första session inom loppet av två veckor.

Nargö d. 28. III. 30 A. S-g.

Trädgårdsdrängen.

Passionstiden är inne. Den är så helt olika i år mot vad den förut varit på Runö. Visserligen bära mina skol- och läsflickor vita förkläden och vita, vackert veckade huvuddukar, som alltid seden varit, men något fattas — den milsvida havsisen, som med en barriär av väldiga isberg avstänger oss från all världen.

Vi ha lärt oss älska den, isen, icke blott för att den med sin sälfångst skaffar oss några lispund socker, en och annan marker kaffe och te eller några skäppor vitmjöl — håvor, vilka icke minst för barnen äro så innerligt välkomna om våren. — Nej, vi kunna helt enkelt icke tänka oss en fastlagstid utan det bländande, vita isfältet, som binder havets oroliga, hotfullt frambrusande våg och gör allt så tyst och stilla, så högtidligt, ja, låter oss på ett sällsamt sätt förstå och förnimma Guds herravälde och något av fastlagstidens och kristenhetens största ord, försoning.

Försoning. Vem kan nå till boten av detta ord? Var det icke under vår konfirmationstid ett ofattbart dogmatiskt begrepp? Förblev det icke så livet igenom — tills vi en gång helt oväntat i en stund av yttre och inre nöd blevo ställda ansikte mot ansikte med levande Gud och kände oss som aldrig förr helt bero av Guds utsägliga nåd i Kristus Jesus, vår Frälserman.

Käre läsare! Tillåt mig i korthet berätta en liten episod ur mina många minnen från detta land. Du ser — som tema scriptum står: „Trädgårdsdrängen“. Jag lärde känna honom för många år sedan — det var året före världskrigets utbrott — på ett av Estlands största gods. Hans namn var Mihkel Hawa, och stod han upptagen i godsets böcker som „Gärtnerjunge“, egentligen trädgårdslärling — grosse, trots sina 60 levnadsår.

Vi blevo goda vänner. Mycket kunde jag berätta om honom. Hur minns jag ej den stora, härliga trädgården och de angenäma söndagseftermiddagarna i hans sällskap på den lilla bänken bredvid det lilla trädgårdskapellet,

omgivet av blommande syren och doftande klätterrosor. Se — den gamle Hawa älskade blommor, och det syntes i allt, att blommorna älskade honom tillbaka. Därför var hans hjärta så fullt av himmelsk doft och hans sinne så öppet och glatt som en gosses.

För några år sedan ställde jag mina steg till denna trakt, där jag engång fått uppleva år av arbetsglädje och frid men även revolutionstidens nöd och fasa — år, som jag aldrig vill ha strukna ur mitt liv. Den gamle Hawa var icke mer. Hans trädgård var ödelagd. — Ungdomen, som en gammal kvinna berättade mig — hade en dag begagnat det lilla järnkorset på kapellets gotiska gavelspets som mål för sina skjutövningar, tills korset föll till marken. Kort före sin död — så berättade hon vidare — hade den gamle Hawa med stor möda släpat en stege till kapellet och med darrande han åter fäst korset på dess plats.

Ja, korset var där. Det lutade något åt sidan, men det var ändå där. Med böjt huvud och sammanknäppta händer stod jag i den stilla sommarkvällen framför kapellet och tänkte på Hawa och på Pauli ord i 2 Kor. 5: 19—20. — Käre Hawa! Vem kände dig i den stora, vida världen? Och dock har du gjort ett storverk utan like. Välsignat vare ditt dagsverk!

Käre läsare! Vi leva i en tid, då radion på sina vågor från det stora grannlandet i väster bär ut gudsförnekelsens evangelium, som under hän och spott riktar sitt angrepp mot Kristi kors som mål. Vi leva i en allas strid mot alla, där ordet försoning icke mer får rum. Törhända äro vi äldre till en del skuld därtill. Törhända var vår kristendom utan salt och våra ord utan den äkta broderskärlekens kraft.

I unga, som tagen vid efter far och mor, lunga, av Estlandssvenskarnas uråldriga stam, viljen I icke vara med, viljen I icke höja korsets baner och gå till strid för Kristi ära och Hans rikes rättfärdighet?

Men därtill fordras mod. Mod att kunna vara sann inför en front av lögn.

„Har du människa ett hjärta,
Är din bästa vän dig kär,
Känn din syndaskuld med smärta,
Ty för dig han korsfäst är!

Så som Jesu kärlek var,
Aldrig någons varit har.“

Runö 3:e sönd. i Fastan.
Gunnar Schantz.

Svensk teater i Reval.

Den 13. och 14 mars uppförde å Estonia teatern August Falks rikssvenska teatertrupp Strindbergs två mest berömda kammarspel: „Dödsdansen“ och „Fröken Julie.“

August Strindberg torde utan tvivel få anses som svenska språkets störste mästare, antingen man ser till hans stora produktion av romaner, noveller och avhandlingar eller till den stora rad av dramatiska arbeten, som gjort honom till ett stort namn i världslitteraturen.

De båda ovannämnda kammarspelen — så kallas de, emdan de fordra en mer intim, trång ram vid framställningen — behandla väl en del sociala och sexuala förhållanden, som numer funnit sin naturliga lösning, men de innehålla samtidigt sådant psykologiskt, rent mänskligt djupt, att de utan tvivel äro att räkna som klassiska, d. v. s. betydelsefulla för en oöverskådlig framtid.

Vad man hade tillfälle att se av August Falks spel och spelledning kan man betyga, att han avgjort hör till nutidens största, kanske allra största Strindbergsfolkare. En konstnär, som med samma levande enkelhet, samma fängslande, hypnotiserande kraft förmår att två kvällar efter varandra ge så himmelsvitt skilda karaktärsroller som kapten Edgar i „Dödsdansen“ och betjänten Jean i „Fröken Julie“, måste betraktas som alldeles särskilt guda-benådad. Mycket förtjänstfullt medverkade öriga artister, fruarna Manda Björling och Nenzén och herr de Verdier.

Ett extra intresse bjuder den högtstående truppen genom den omständigheten, att samtliga skådespelare tillhörde den teater, som Strindberg själv uppsatte i Stockholm 1907, och att den store mästaren personligen in i minsta detalj satt en var in i hans roll, och man alltså kan säga, att dessa Strindbergsföreställningar mer än några andra i hela världen återge författarens egen uppfattning.

Den konstnärliga framgången var glänsande och om också salongen kunde ha varit starkare

„Framåt“ anordnar Teafton

söndagen den 4 maj kl. 5 e. m.
å Svenska skolan.
Majgris (för barn.)
Alla välkomna.

besatt, så får man hoppas att så blir fallet, om konstnärerna ett annat år återkomma med andra skådespel av samme författare. Svenska staten hade genom bidrag möjliggjort detta besök, som dragit ganska stora kostnader och som betydde ett personligt penningoffer av direktör Falk. I dessa tider, då krafter äro i verksamhet att i Sverige göra propaganda för svenskhetens bevarande i utlandet lokalavdelning i Kristinehamn fått emottaga en låda, innehållande äldre ärg. av Vec-kournalen samt „Husmodern“. Till Julen fingo skolbarnen även var sin jultidning. För skolbiblioteket har från samma förening sänts dr. Kleins bok: „Runö“

Med tacksamhet
A. Samberg,
Nargö skolföreståndare.

Atlantens blå band.

Hela världens uppmärksamhet är för närvarande riktad på „Europas“ bragd och dess erövring av Atlantens „blå band“. Troféen är endast symbolisk och uttrycket „blå bandet“ kommer från Strumpbandsordens blå band. Denna orden är, som vi veta, Englands förnämsta orden. Det första Atlantrekord, som lät tala om sig, var det som sattes av Hapags „Hammonia“ som år 1858 använde mellan 12—13 dagar för överfarten. Endast några år därefter lyckades man pressa ned rekordet med några dagar. 1907 satte „Mauretania“ sitt berömda rekord med en tid av 5 dagar, 2 timmar och 34 minuter. „Europas“ tid är som bekant 4 dagar 16 timmar och 48 minuter, d. v. s. 54 minuter mindre än „Bremens“.

Tack!

För någon tid sedan fik S. O V:s bibliotek i Reval genom frk. Dagmar Bergström, Stockholm, emottaga en värdefull boggåva till största delen bestående av „Sveriges Nationalliteratur“ i 26 band, omfattand tiden 1500—1900

förutom flera andra värdefulla böcker.

För gåvan ha vi närmast att tacka Fröknarna D. Bergström, författarinnan Aivva Uppström m. fl.

Vi be härmed få uttrycka vår tacksamhet.
A. Stahl.

Tack!

Från S. F. V:s i Finland bokförmedling, har Nargö kommunalbibliotek fått emottaga böcker till ett värde av Fmk 500.

Anslaget tilldelades av S. F. V:s styrelse.

Sammaledes har Svenska Odlingens Vänner på Nargö av Riksföreningens för svenskhetens bevarande i utlandet lokalavdelning i Kristinehamn fått emottaga en låda, innehållande äldre ärg. av Vec-kournalen samt „Husmodern“. Till Julen fingo skolbarnen även var sin jultidning. För skolbiblioteket har från samma förening sänts dr. Kleins bok: „Runö“

Med tacksamhet
A. Samberg,
Nargö skolföreståndare.

Föräldrar sälja sina barn i Schlesien. I Schlesien ha, enligt telegram till Berl. T. under senaste tiden en mängd barn utbjudits till salu. En arbetare, som kommit i en bekymmersam ekonomisk situation, bjöd ut sina tre barn till salu för 1,000 mark styck. En annan fader, som hade köpt möbler på avbetalning men ej kunde betala, erbjöd sig att likvidera med sin 4-åriga dotter, vilket fordringsägaren gick in på. Vid ett tredje tillfälle såg en mindre affärsman med nio barn, att hans rörelse hotades med ruin, om han inte omgående skaffade pengar. Han anordnade genast en auktion och alla barnen såldes till den högstbjudande.

Kineser skjuta ned ett franskt stridsaeroplan. Enligt telegram från Peking har kinesiska kommunisttrupper i närheten av Indokinas gräns nedskjutit en fransk bombflygmaskin. Det uppgives att den tillfångatagna franska besättningen blev mördad.

Den franska bombflygmaskinen hade bombarderet kommunisterna, när dessa understött upprorsrörelsen i Indokina.

Hunger driver kineser till kannibalism. I de fasansfulla förhållanden i de kinesiska provinserna Kanfu, Shensi, Honan

„S. O. V:s“ Syförening

anordnar
söndagen den 6 april kl. 6 e. m.
å Riddaregatan 3

LOTTERI

till förmån för Svenska skolan i Reval och kyrkogårdsbrunnen i Rahumägi.

Omväxlande program.
Teservering.

Alla hjärtligt välkomna!

och Shansi, ha fyra års missväxt och därav följande hungersnöd, inbördeskrig och röverier åstadkommit en tragedi, som världshistorien knappast torde känna något motstycke till. Tre miljoner människor ha svultit ihjäl, och ytterligare en miljon går ohjälpligt sin undergång till mötes. De senast ingångna underrättelserna måste i all sin hopplöshet och fasa skaka till och med det mest känslolösa hjärta. Resande berättar om människor, som äro avmagrade till skelett, och människor, som springa omkring som sinnessjuka för att blott finna ett eller annat ätbart, människor, som utmattade falla omkul och lägga sig att dö i portar och landsvägsdiken. Lukten av de i förruttnelse stadda liken förpesta städerna. Ofta ser man livlösa gestalter dingla bland trädens grenar. Det är människor, som hängt sig i förtvivlan, då de icke längre kunde uthärda lidandena.

Resande i hungerdistrikten berättar härom, om de över huvud någonsin återvända, ty de kinesiska tidningarna innehålla nu långa berättelser om resande, som under de sista månaderna försvunnit i provinsen Shansi och vilka befaras ha fallit offer för kannibalism. Som en avskyvärd epidemi har kannibalismen nämligen gripit de arma människor, som svälten berövat den sista återstoden av besinning. I staden Hevahsien ha på en av huvudgatorna hungrande kulier överfallit ett postbud, dödat honom och förtärt liket. Det var det första fallet, man hörde talas om. Det spreds hastigt, och den smittande farsothen har nu gripit också grannprovinserna, särskilt Kanfu. Djuret i människan har sluppit löst utan några hämmande band. Hbl.

Från och med 1 april öppnades flygtrafiken Reval — Helsingfors med två turer i vardera riktningen dagligen.

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000**FÖRSÄKRING**Avdelningskontor i Reval:
S. Karja 7.

PEHR NILSSON
Byggnadsentreprenör, Stockholm.
Husbyggnader — Reparationer
Tel. 6803 Eriksbergsgatan 16 Tel. Norr 6803.
Nybyggnaden, Svevägen 77 Tel. Vasa 14577.

Brevväxlingönska fem levnadsglada svenska
jantor:K. Engblom, A. Appelblom, L. Rosenblad, E. Rosenblom, A. Ljung.
Adr.: Lilla Rågö öle Paldiski.**STADSHOTELLET HEDEMORA**

Rekomenderas. Modernt

Hotell & Restaurang

Fullständiga rättigheter Tel. Namnanrop

Stadshotellet i

LINDESBERG

REKOMMENDERAS

TandläkareLaboratorium för tillverkning
av artificiella tänder.**V. Beltschikov**

Reval, Harju tän. № 26—4.

Emottagning kl. 10—1 och 4—7.

Vid besök i Norrtälje rekommenderas

StadshotelletInnehavare Direktör B. O. Lagermark
Musik under sommarmånaderna.**Stadshotellet E S L Ö V.**

Fullständig spritsverring.

Förstklassigt kök.

Ny ägare L. Pehrsson.

Mc CORMICK-DEERING**INTERNATIONAL****LANTBRUKSMASKINER**

BRUKET BÄST - I LÅNGDEN BILLIGAST

BEGRÄ KATALOGER!

ARTIEBOLAGET

INTERNATIONAL HARVESTER Co.

NORRKÖPING — MALMÖ

RESTAURANT DAMBERG

MATSALEN I TR. STOCKHOLM. REKOMMENDERAS

Beställningar av bord N. 12911. N. 6285.

SVENSKA BOMULLSFLAGGORtill utiandet direkt från fabriken. Inom Sverige
genom handlande i branschen.

Gefle Manufaktur A.-B. STRÖMSBRO

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget EESTILLOYD

grundat år 1919

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 6-24 & 17-03

LIV-,

BRAND-,

OLYCKSFALLS-,

INBROTTS-,

GLAS- &

TRANSPORTFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna överstiga
hundrafemtio millioner cent.

Ett bevis för till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder
egendom medan tid är!

„Besök Borås“**HÔTEL ATLANTIC**Stockholms modernaste, tystaste och
komfortablaste hotell.Fullständiga toilettrum med bad till
varje rum och dubletter.*Förstklassig Restaurang.**Moderata priser.**Dans måndag och fredag.***Hamnrestauranten Motala**

Belägen vid hamnen.

Fullständig servering. Gott bord.

Billiga priser.

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningsloka

Tel. 771-08 Grevturegatan 13

(Hörn-butiken) NORR 19203

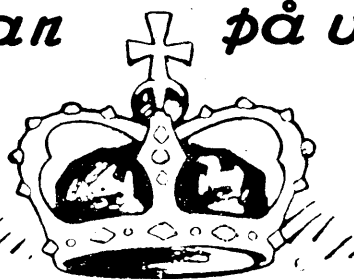
Specialaffär för spetsar och Broderier. — Rikt ur-
val av Vackrenaspetisar. Motiv och Krugar. Be-
ställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten
expedieras omgående.EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik
Göteborg med alla mellanliggande svenska
hamnar till KARLSKRONA—DANZIG—LIBAU
—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.**Vildskinn**Räv, Utter, Mård, Hermelin,
Ekorre, Hare och Kanin upp-
köpas till allra högsta pris.Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsak-
ligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes
mot porto.

FOUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4.

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3A STOCKHOLM

Norrmalmstorg

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.**Kronan på verket**är K. F:s smörblandade margarin, som innehåller minst 20 procent
runmärkt mejerismör, vilket finnes anmärkt på varje paket.**Den Gyllene Freden**

Vid Järntorget, Stockholm

Riks 80 29.

Kinna.**Fredriksson & Abrahamsson, Kinna**

Tillverkar och försäljer:

GARDINER, BOMULLS-, YLLE- & LIN-
NEVÄVNADER samt VILLETRIKÄ**Jönköpings stads och läns sparbank**

Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Små-
lands Taberg.**Restaurant Runan**

Sundsvalls popu-

läaste restaurant.

HEMTREVLIGFESTVÄNING

Förträfflig mat.

Billigaste priser

Bierstugan i**Spångbacken, Norrköping.**Rekommenderar sina väl
tempererade maltdrycker.**CARL FREDRIKS BIERSTUGA**

Hantverkaregatan 17.

NORRKÖPING

REKOMMENDERAS.

Reserverad annonsplats**„Besök Katrineholm“**